

MILIEUCONSULT
BODEM & ASBEST

**FLORA- EN FAUNAONDERZOEK LANGE VAART
TE BLEISWIJK**

Opdrachtgever : KuiperCompagnons
T.a.v. Dhr. F. van Rutten
Van Nelleweg 3042
3044 BC Rotterdam

Vestiging : ABO-Milieuconsult B.V.
Franse Akker 13
4824 AL Breda
tel. +31 (0) 6 82 05 34 29

Projectnummer : ANL23-8446
Periode onderzoek : Februari 2024
Datum rapportage : 29 februari 2024

Veldmedewerkers: De heer R.F.M. Sluijs (Ecoloog)
Mevrouw J.H.M. Roovers (Junior ecooloog)

Projectadviseur: Mevrouw J.H.M. Roovers

Handtekening:

Dhr. B.J. van der Helm
General Business Unit Manager

Zonder toestemming van de opdrachtgever of ABO-Milieuconsult B.V. mag deze uitgave niet anders dan in zijn geheel worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook. Alle opdrachten worden uitgevoerd volgens onze Algemene Voorwaarden, zoals gedeponeerd bij de KvK Zuidwest-Nederland te Middelburg onder nr. 22065838. Op verzoek kunnen de Algemene Voorwaarden naar u worden toegestuurd.

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel van het onderzoek	3
1.3 Leeswijzer	3
2. OPZET EN UITVOERING VAN HET ONDERZOEK	4
2.1 Bureaustudie	4
2.2 Veldonderzoek	4
2.3 Effectenbeoordeling	4
3. BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED	5
3.1 Ligging plangebied	5
3.2 Algemene beschrijving van het plangebied	6
4. WETTELIJK KADER	9
4.1 Besluit Activiteiten Leefomgeving, onderdeel soorten	9
4.2 Zuid-Hollandse omgevingsverordening	10
5. RESULTATEN EN EFFECTENBEOORDELING HUIDIG ONDERZOEK	11
5.1 Vleermuizen	11
5.2 Grondgebonden zoogdieren	12
5.3 Vaatplanten	12
5.4 Vogels	12
5.5 Amfibieën en reptielen	13
5.6 Overige beschermde soorten	13
5.7 Vissen	14
6. SAMENVATTING, CONCLUSIE EN OVERZICHTSTABEL	15
6.1 De (specifieke) zorgplicht zoals weergegeven in artikel 11.27	15
6.2 De zorgplicht specifiek voor vogels in artikel 11.37	15
6.3 Overzicht van onderzochte soortgroepen en onderzoeksresultaten in het plangebied	16
6.4 Checklist groen bouwen	16
LITERATUUR EN BRONVERMELDING	17

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In opdracht van KuiperCompagnons is een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd voor de locatie Lange Vaart te Bleiswijk. Zie afbeelding 3 voor het plangebied. Aanleiding voor het uitvoeren van dit flora- en faunaonderzoek zijn de voorgenomen plannen tot het realiseren van herontwikkeling in het plangebied.

1.2 Doel van het onderzoek

Deze quickscan flora en fauna heeft ten doel de voorgenomen plannen te toetsen aan de huidige natuurwetgeving, Omgevingswet, zodat duidelijk wordt welke maatregelen moeten worden getroffen om overtreding van deze wet te voorkomen. Het plangebied is onderzocht en beoordeeld op de aanwezigheid van en betekenis voor de beschermde plant- en diersoorten genoemd in de Omgevingswet.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de opzet van het onderzoek besproken en in hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op het plangebied. In hoofdstuk 4 is de reikwijdte en de doelstelling uit de Omgevingswet beschreven. In hoofdstuk 5 worden conclusies getrokken uit de resultaten van het bureauonderzoek en het veldbezoek, waarna in hoofdstuk 6 de conclusies zijn samengevat. Tot slot wordt in de bijlage een overzicht van de geraadpleegde literatuur gepresenteerd.

Afbeelding 1: Vooraanzicht plangebied.

2. OPZET EN UITVOERING VAN HET ONDERZOEK

Het onderhavige flora- en faunaonderzoek bestaat uit twee onderdelen, te weten: een bronnen- en literatuuronderzoek en een biotooptoets (veldbezoek). De biotooptoets is door een ecooloog uitgevoerd op 15 februari 2024 bij 16°C en zonnig weer.

2.1 Bureaustudie

Het bronnen- en literatuuronderzoek omvat een bureaustudie, waarbij kaarten zijn geraadpleegd (kenmerken van het landschap waarin het plangebied zich bevindt) en de reeds bekende verspreidingsgegevens van voorkomende beschermde soorten in de regio zijn geraadpleegd. In het bronnen- en literatuuronderzoek zijn het plangebied en het omliggende gebied in een straal van ongeveer 1,5 kilometer onderzocht.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. Een overzicht van de gebruikte literatuur is opgenomen in de literatuurlijst, die is opgenomen in de bijlage van deze briefrapportage.

2.2 Veldonderzoek

Naast een bureaustudie is een biotooptoets uitgevoerd. Dit betreft een veldbezoek met als doel een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het plangebied. De bevindingen van het bronnen- en literatuuronderzoek worden in het veld getoetst en indien nodig aangevuld. Op het moment dat een biotooptoets wordt uitgevoerd, zijn niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen nachttactief of in een bepaalde periode van het jaar afwezig. Daarom zijn de eisen die soorten/soortgroepen aan hun leefomgeving stellen met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, voedselgebieden en migratierouten vergeleken en getoetst met de situatie in het veld. Op deze manier is ook het belang van het plangebied beoordeeld voor flora en fauna die niet zijn waargenomen gedurende de biotooptoets, maar desondanks toch mogelijk kunnen voorkomen ter plaatse van het plangebied. De resultaten van de biotooptoets betreffen uitsluitend waarnemingen binnen het plangebied.

2.3 Effectenbeoordeling

Op basis van de veldkenmerken van het plangebied en de verspreiding van beschermde soorten, is beoordeeld voor welke beschermde soorten het plangebied van betekenis kan zijn.

Bij deze toetsing is alleen gekeken naar de beschermde soorten uit de Omgevingswet. Deze soorten hebben een Nederlandse of Europese bescherming en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Wanneer effecten optreden of verbodsbepalingen worden overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Omgevingswet.

Algemene soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen zoals weergegeven in artikelen 11.37, 11.46 en 11.54 van het Besluit Activiteiten leefomgeving. Wel geldt de (specifieke) zorgplicht ex artikel 11.27.

3. BESCHRIJVING VAN HET PLANGEBIED

3.1 Ligging plangebied

Het plangebied ligt in de Provincie Zuid-Holland ten noorden van Bleiswijk. Op onderstaande kaart is te zien dat het plangebied geen deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland (paars). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op 1,0 kilometer van het plangebied. Het plangebied maakt eveneens geen onderdeel uit van een ander beschermd gebied, zoals Natura2000 of belangrijk weidevogelgebied. Binnen een straal van 10 kilometer liggen geen Natura2000 gebieden.

Afbeelding 2: Ligging plangebied (rode markering) ten opzichte van omgeving en Natuurnetwerk Nederland (paarse markering), Bron: Provincie Zuid-Holland.

Afbeelding 3: Close-up en afkadering plangebied (rood omljnd).

3.2 Algemene beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit meerdere agrarisch percelen en kassen. Het groen in het plangebied bestaat uit grasland met daaromheen enkele bomen van verscheidene soorten. Het grasland wordt begraaasd door schapen en is niet kruidenrijk. Door het plangebied en langs de weg van de korenmolenveg ligt een watergang. De watergang naast de korenmolenveg is deels beschoeid. De percelen bevinden zich ten noorden van Bleiswijk. In het noorden en westen van het plangebied bestaat het landschap grotendeels uit kassen en andere agrarische percelen. In het oosten ligt de rivier De Rotte en een natuurreservaat het Koornmolengat.

Afbeelding 4 en 5: Percelen aan de Lange Vaart.

Afbeelding 6 en 7: Watergang in het midden van het plangebied en perceel aan de Lange Vaart.

Afbeelding 8 en 9: Puin in het weiland en zijaanzicht vanaf de Lange Vaart.

Afbeelding 10 en 11: Vooraanzicht perceel aan de Korenmolenweg.

Afbeelding 12 en 13: Algemene planten zoals klein hoefblad in het plangebied en zijaanzicht.

Afbeelding 14 en 15: Bomen in het plangebied en vooraanzicht weilanden aan de Korenmolenweg.

Afbeelding 16 en 17: Vooraanzicht weilanden aan de Korenmolenweg.

Afbeelding 18 en 19: Watergang in het midden van het plangebied en naast de korenmolenveg.

Afbeelding 20 en 21: Beschoeiing watergang aan de korenmolenveg en achteraanzicht perceel.

Afbeelding 22 en 23: Vooraanzicht perceel en bomen in het plangebied.

4. WETTELIJK KADER

4.1 Besluit Activiteiten Leefomgeving, onderdeel soorten

Voor soortenbescherming geldt voor deze wet dat deze gericht is op het bereiken of herstellen van een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. De wet maakt hiervoor een programmatische aanpak mogelijk. Binnen deze wet wordt de soortbescherming opgedeeld in drie categorieën:

1. De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (art. 11.37 – 11.45).
2. De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV, V) en natuurbeschermingsverdragen (art. 11.46 – 11.53).
3. De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in bijlage IX van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (art. 11.54 – 11.59).

Voor de zoogdier- amfibie- en reptielsoorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

Verbodsbepalingen: Artikel 11.46

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
 - b. Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
 - c. Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
 - d. Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
 - e. Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Uitbreiding verbodsbepalingen 11.54

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
 - b. Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
 - c. Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
2. Het verbod geldt niet als:
 - a. Het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
 - b. Het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

4.2 Zuid-Hollandse omgevingsverordening

Artikel 3.189 (aanwijzing vergunningsvrije gevallen andere soorten inrichting, ontwikkeling, beheer en onderhoud)

- a. Het verbod om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.54 van het Besluit activiteiten leefomgeving te verrichten, geldt niet voor de aangewezen andere soorten opgenomen in bijlage III, onder C1, voor zover de activiteit wordt verricht in het kader van:
 - a. De ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. Bestendig beheer of onderhoud in de land- of bosbouw;
 - c. Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer; of
 - d. Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
- b. Het eerste lid is ook van toepassing als geen andere bevredigende oplossing dan het verrichten van de activiteit bestaat als bedoeld in artikel 8.74j, eerste lid, onder a van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De vrijstellingen, bedoeld in het eerste lid, gelden ten aanzien van de in bijlage III, C1, genoemde andere beschermde soorten: Aardmuis, bastaardkikker, bosmuis, bruine kikker, bunzing, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, gewone pad, haas, hermelijn, huisspitsmuis, kleine watersalamander, konijn, meerkikker, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos, wezel en woelrat.

Bovenstaande soorten zijn derhalve niet beschermd bij de voorgenomen werkzaamheden, wel geldt de (specifieke) zorgplicht.

5. RESULTATEN EN EFFECTENBEOORDELING HUIDIG ONDERZOEK

5.1 Vleermuizen

Resultaten bureauonderzoek

Volgens de verspreidingsgegevens komen de volgende vleermuissoorten voor rondom het plangebied: de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*) en rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*). Ook komen in minder mate de meervleermuis (*Myotis dasycneme*) voor in de omgeving van het plangebied. In het plangebied staan enkele opstallen die gecontroleerd dienen te worden op mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen.

In het plangebied staan ook bomen waar mogelijk openingen en holten in aanwezig kunnen zijn, zoals rotte boomdelen, deels afgebroken takken en achter loshangend schors. Deze plekken zijn geschikt voor vleermuizen om in te verblijven en te gebruiken als foerageergebied, waardoor verstoring kan optreden tijdens werkzaamheden. De bomen dienen onderzocht te worden op mogelijke verblijfplekken.

Resultaten veldbezoek

De opstallen in het plangebied bestaan uit twee verschillende kassen op percelen aan de Korenmolenweg en de Lange Vaart. De kassen bestaan uit glasplaten en metalen afrasteringen en zijn door gebrek aan stabiele temperaturen met donkere verblijfplaatsen niet geschikt als verblijfplaatsen voor vleermuizen. De bomen in het plangebied hebben geen holtes of andere openingen die geschikt zijn als verblijfplaats. Foerageergebied is beperkt aanwezig. In de omgeving van het plangebied is meer groen en geschikt foerageergebied aanwezig. De lijnelementen naast het plangebied, een watergang en bomenrij naast de Lange Vaart, kunnen een vliegroute voor vleermuizen zijn.

Afbeelding 24 en 25: Kassencomplex aan de Korenmolenweg en bomen in het plangebied.

Conclusie vleermuizen

De kassen bieden geen stabiele verblijfplekken met een constante temperatuur waar vleermuizen kunnen verblijven. De bomen in het plangebied bevatten geen holtes die geschikt zijn als verblijfplaats. Het plangebied heeft geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen, te meer omdat in de omgeving voldoende en beter groen aanwezig is. De lijnelementen langs de Lange Vaart kunnen vliegroutes van vleermuizen zijn. Door zonder kunstlicht te werken in de actieve tijd van vleermuizen (van april tot en met oktober) wordt voorkomen dat deze vliegroutes worden aangetast. Eveneens is het mogelijk om met kunstlicht te werken, zolang deze niet op de vliegroutes schijnt. Mocht er toch met verlichting op de vliegroutes geschenen worden tijdens de werkzaamheden of in de gebruiksfase (bijvoorbeeld door verlichting langs het fietspad) dan is nader onderzoek naar de functie van de lijnelementen voor vleermuizen noodzakelijk.

Op basis van het bovenstaande is het hierdoor uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten hebben op vaste rust- en verblijfplaatsen, vaste vliegroutes en essentieel foerageergebied van vleermuizen. Nader onderzoek naar vleermuizen is niet noodzakelijk, behoudens voornoemde voorwaarde met betrekking tot de vliegroutes.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Resultaten bureauonderzoek

Op basis van de verspreidingsgegevens is het volgende beschermde zoogdier te verwachten: Bever (*Castor fiber*). Bevers komen voor in overgangsgebieden van land naar water. Dit soort gebieden zijn moerassen, beken, rivieren en meren. Hierbij heeft de bever een voorkeur voor wateren omzoomd door bossen met bomen als wilg en populier. Naast bos is ook een waterdiepte van minimaal 50 centimeter een vereiste. In ondiep stromend water bouwt de bever een dam om de gewenste waterstand te creëren.

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde zoogdieren of sporen daarvan waargenomen. De watergangen in of aangrenzend aan het plangebied hebben geen overgangsgebieden met in de omgeving bomen als wilg of populier. Voor de bever is daarom geen geschikt biotoop aanwezig.

Conclusie grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde zoogdieren, of sporen hiervan, aangetroffen. Deze worden gezien het biotoop en omstandigheden ook niet verwacht in de toekomst. Voor aanwezige algemene zoogdieren geldt de zorgplicht (zie §6.1).

5.3 Vaatplanten

Resultaten bureauonderzoek

Op basis van verspreidingsgegevens kan de beschermde naakte lathyrus (*Lathyrus aphaca*) voorkomen in de omgeving van het plangebied. De naakte lathyrus komt voor op zonnige tot beschaduwde, relatief droge en kalkrijke grond. Eerst kwam de plant primair voor in het zuiden van Limburg. Tegenwoordig komt ze voor langs akkers, bermen en omgewerkte ruderaal grond. Ze treedt buiten Zuid-Limburg en het rivierengebied alleen efemere adventief op.

Resultaten veldbezoek

In het plangebied zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen. Het plangebied bestaat uit een monocultuur grasland en wordt gedeeltelijk begraasd door schapen. Op de overige percelen komen algemene soorten voor, zoals klein hoefblad.

Conclusie vaatplanten

Een geschikt biotoop voor beschermde vaatplanten is niet aanwezig. Geconcludeerd kan worden dat de aanwezige vaatplanten geen beschermde status hebben en ontwikkelingen niet in de weg staan.

5.4 Vogels

Resultaten bureauonderzoek

In de verspreidingsgegevens worden over de afgelopen drie jaar meerdere vogelsoorten genoemd. Gebouwbewonende soorten zoals gierzwaluw (*Apus apus*) en huismus (*Passer domesticus*) komen in het gebied voor, net als uilen en roofvogels, waarvan het nest ook jaarrond beschermd is. De bomen en opstallen in het plangebied dienen gecontroleerd te worden op jaarrond beschermde nesten van vogels.

Resultaten veldbezoek

In het plangebied en binnen de versturende invloedssfeer van de werkzaamheden zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aanwezig. De opstallen in het plangebied bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor jaarrond beschermde nesten van vogels. Het plangebied is, zowel voor huismus als voor andere soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, geen essentieel leefgebied, zoals schuilplaats of foerageergebied, door het ontbreken van groene elementen zoals een kruidengrasland of struweel.

Conclusie vogels

In het plangebied en binnen de versturende invloedssfeer zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het plangebied heeft geen essentiële functie als foerageergebied of schuilplaats door de afwezigheid van groene elementen zoals struweel. De kassen in het plangebied bieden geen geschikte verblijfplaatsen voor gebouwbewonende soorten zoals huismus of gierzwaluw. Het is daarom uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten hebben op jaarrond beschermde nesten.

De Omgevingswet biedt bescherming aan alle in gebruik zijnde nesten en rustplaatsen van vogels. De nestbescherming geldt voor alle soorten gedurende het broedseizoen en voor een beperkt aantal soorten jaarrond. Iedere vogel is tijdens het broeden beschermd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode, globaal wordt uitgegaan van half maart tot half augustus.

Het is mogelijk om aan te vangen voor het broedseizoen en continu (weekenden uitgezonderd) door te werken in het broedseizoen. Indien er wordt gestart in het broedseizoen, dan moet door een ecooloog voorafgaand aan de werkzaamheden worden nagegaan of verstoring van broedvogels plaatsvindt.

5.5 Amfibieën en reptielen

Resultaten bureauonderzoek

Op basis van de verspreidingsgegevens en biotoop komen in de omgeving van het plangebied geen beschermde amfibieën en reptielen voor.

Resultaten veldbezoek

In het plangebied zijn geen amfibieën of reptielen waargenomen. Ondiepe tijdelijke wateren of overwinteringsplekken komen niet in het plangebied voor. Daarbij wordt het plangebied omgeven door verschillende barrières zoals grote wegen en brede watergangen.

Conclusie amfibieën en reptielen

Beschermde amfibieën en reptielen kunnen op basis van de aanwezige omstandigheden worden uitgesloten. Vanwege de afwezigheid van beschermde soorten zijn nader onderzoek naar het voorkomen van en maatregelen met betrekking tot beschermde soorten niet noodzakelijk. Voor aanwezige algemene soorten geldt de (specifieke) zorgplicht.

5.6 Overige beschermde soorten

Resultaten bureauonderzoek

Van de verschillende soorten libellen, vlinders, insecten en andere ongewervelden die vermeld worden in de Omgevingswet komen de zegge-korfslak (*Vertigo moulinsiana*) en platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*) in de omgeving van het plangebied voor. De zegge-korfslak komt voor in moerassen, oeverzones en broekbossen met een dichtbegroeide tot ijle ondergroei van moeraszegge. In Nederland wordt de zegge-korfslak vaak op kwel gevoede plaatsen aangetroffen. De platte schijfhoren komt voor in zoete, heldere en schone wateren met een rijke begroeiing. De platte schijfhoren komt vaak voor in de buurt van draadalg-vegetaties maar ook bij krabbenscheer. De meeste soortenrijke populaties zijn bekend uit laagveengebieden en het rivierengebied.

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het biotoop ongeschikt is voor beschermde soorten libellen, vlinders en andere beschermde soorten, vanwege het ontbreken van waardplanten en geschikte biotopen. De zegge-korfslak en platte schijfhoren zijn beide afhankelijk van schone wateren met een rijke ondergroei zoals moeraszegge en krabbenscheer. Dit biotoop komt niet in het eutrofe plangebied voor.

Afbeelding 26 en 27: Watergangen in en naast het plangebied.

Conclusie overige beschermde soorten

Met beschermde ongewervelde diersoorten hoeft op grond van de biotoop geen rekening gehouden te worden. Maatregelen met betrekking tot deze soortgroep hoeven niet te worden genomen.

5.7 Vissen

Resultaten bureauonderzoek

Op basis van de verspreidingsgegevens komen geen van de beschermde vissoorten voor in de omgeving van het plangebied. De beschermde vissoorten stellen hoge eisen aan de biotoop.

Resultaten veldbezoek

De watergangen in en naast het plangebied zijn niet geschikt voor beschermde vissen. De beschermde vissen stellen hoge eisen aan de biotoop, zoals een goed ontwikkelde watervegetatie en een hoge stroomsnelheid. De wateren in en nabij het plangebied voldoen niet aan deze eisen.

Conclusie vissen

Beschermde vissen kunnen op basis van de aanwezige biotoop worden uitgesloten. Maatregelen met betrekking tot deze soortgroep hoeven niet te worden opgenomen. In het kader van de zorgplicht dient wel zorgvuldig te worden gewerkt. Dit kan door maatregelen te nemen zoals het werken van 'dicht' naar 'open'. Daarnaast dienen de werkzaamheden zoveel mogelijk uitgevoerd te worden in de maanden september en oktober (na de voortplanting en vóór de winterrust van vissen en amfibieën). Werkzaamheden in watergangen kunnen alleen plaatsvinden als zowel de watertemperatuur als de luchttemperatuur boven het vriespunt en beneden de 25°C liggen en wanneer er geen sprake is van ijsvorming. Bagger dat vrijkomt tijdens werkzaamheden dient gecontroleerd te worden op aanwezigheid van dieren (amfibieën en vissen). Indien dieren worden aangetroffen, dienen de soorten teruggeplaatst te worden in een geschikt leefgebied in de nabije omgeving, waar geen werkzaamheden zullen plaatsvinden.

6. SAMENVATTING, CONCLUSIE EN OVERZICHTSTABEL

Uit bureaustudie en biotooptoets is naar voren gekomen dat het onaannemelijk is dat met de plannen vaste rust- en verblijfplaatsen worden aangetast van in de Omgevingswet beschermde soorten. Nadelige effecten op beschermde flora en fauna kunnen daarom worden uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Voorbehoud hierbij is het nalaten van verlichting tijdens de werkzaamheden en in de gebruiksfase op de Lange Vaart en de bomenrij daarnaast. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan is nader onderzoek naar vleermuizen (functie vliegroutes) noodzakelijk.

De (specifieke) zorgplicht van de Omgevingswet is altijd van toepassing. Hieronder wordt geadviseerd hoe aan deze zorgplicht invulling kan worden gegeven.

6.1 De (specifieke) zorgplicht zoals weergegeven in artikel 11.27

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:
 - a. Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
 - b. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
 - c. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
2. Zie wettekst.

Zodra een niet in de Omgevingswet beschermd in het wild levende dier wordt aangetroffen tijdens de werkzaamheden kan deze worden gevangen en direct worden overgeplaatst naar een geschikte habitat in de nabijheid van het plangebied.

Vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken, steenhopen en dergelijke) moet gefaseerd worden verwijderd, waardoor aan amfibieën en grondgebonden zoogdieren gelegenheid wordt gegeven te vluchten. Bij kap van de vegetatie in de winter dient men rekening te houden met zoogdieren in winterslaap, zoals de egel. Inachtneming van de zorgplicht betekent dat men het struikgewas handmatig en gefaseerd kapt, in plaats van met bulldozer of graafmachine.

6.2 De zorgplicht specifiek voor vogels in artikel 11.37

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
 - b. Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
 - c. Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
 - d. Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Indien de werkzaamheden starten binnen het broedseizoen (globaal van half maart tot half augustus), mogen deze pas uitgevoerd worden indien vooraf door een deskundig ecoloog is vastgesteld dat geen verstoring van broedvogels zal plaatsvinden. Tot de mogelijkheden behoort aanvangen voor het broedseizoen en doorwerken met continue verstoring tijdens het broedseizoen, zodat vogels niet tot broeden komen.

6.3 Overzicht van onderzochte soortgroepen en onderzoeksresultaten in het plangebied

Soort(groep)	Ingrep versturend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden/ opmerkingen
Vleermuizen	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Geen beschermde soorten aanwezig. Hou rekening met verlichting op lijnelementen.
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Vogels	Nee*	Nee	Nee	* Hou rekening met het broedseizoen.
Amfibieën en reptielen	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Vaatplanten	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Overige soorten	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Vissen	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.

Wij adviseren om de onderzoeksresultaten voor te leggen aan het bevoegd gezag om na te gaan of zij kunnen instemmen met de onderzoeksresultaten en bovengenoemde conclusies.

6.4 Checklist groen bouwen

Verstedelijking draagt bij aan het verlies van biodiversiteit, maar de bouw biedt ook kansen. Voor sommige dieren zijn onze steden en dorpen zelfs het belangrijkste leefgebied. Daar kan iedereen een steentje aan bijdragen.

Met de Checklist Groen Bouwen kan iedere bouwonderneming, architect of projectontwikkelaar zijn projecten en ontwerpen natuurvriendelijker maken. Het beantwoorden van enkele simpele ja/nee vragen leidt tot eenvoudige soortbeschermingsmaatregelen.

<https://www.checklistgroenbouwen.nl/>

LITERATUUR EN BRONVERMELDING

www.vleermuis.net, voor up-to-date kennis van vleermuizen

Stichting RAVON: www.ravon.nl

Kennisdocument Rugstreeppad, Bufo calamita, Versie 1.0, juli 2017, BIJ12

Kennisdocument Huismus, Passer domesticus, Versie 2.1, februari 2023, BIJ12

Kennisdocument Gierzwaluw, Apus apus, Versie 2.0, juli 2023, BIJ12

Sovon Vogelonderzoek Nederland: www.sovon.nl

Stichting ANEMOON: [Anemoon > ANEMOON](#)

Vereniging Vogelbescherming: www.vogelbescherming.nl

Vlinderstichting: [De Vlinderstichting | Home](#)

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep, Ministerie van LNV, 2009

Nationale Databank Flora en Fauna, Verspreidingsatlas. 13 mei 2014, <http://www.verspreidingsatlas.nl/>

Zoogdier vereniging: [Homepage | De Zoogdierverseniging](#)